

B 340/välfärd

Käsittelijä Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta

Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunnan mietintö, joka koskee

Pohjoismaiden sosiaali- ja terveyspolitiikan ministerineuvoston yhteistyöohjelmaa 2022–2024

Ehdotus

Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se toteuttaa Pohjoismaiden sosiaali- ja terveyspolitiikan ministerineuvoston yhteistyöohjelman 2022–2024 ministerineuvoston ehdotusluonnoksen mukaisesti ja valiokunnan näkemykset huomioon ottaen.

Taustaa

Vuosiksi 2022–2024 laadittavan Pohjoismaiden sosiaali- ja terveyspolitiikan ministerineuvoston (MR-S) yhteistyöohjelman tavoitteena on vahvistaa terveys- ja hyvinvointialan yhteisiin haasteisiin liittyvän osaamisen kehittämistä ja kokemusten vaihtoa koko Pohjolassa. Päättävänä on kehittää hankkeita ja ratkaisuja, jotka edistävät politiikan kehitystä ja turvaavat Pohjoismaiden hyvinvointiyhteiskuntien kestävyuden niin paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti kuin pohjoismaisellakin tasolla resurssien niukentuessa. Yhteistyön perusedellytyksenä on luoda pohjoismaista hyötyä.

Sektorin työ pohjautuu kahteen strategiaselvitykseen. Sosiaalipoliittisen yhteistyön tavoitteena on varmistaa kaikille tarkoitettu kestävä ja turvattu hyvinvointi Pohjoismaiden yhteiskunnissa. Tämän saavuttamiseksi on tärkeää panna täytäntöön 14 suositusta, jotka sisältyivät Árni Páll Árnasonin vuonna 2018 laatimaan sosiaalialan strategiaselvitykseen *Tiedolla tehoa käytännön toimiin – Sosiaalialan pohjoismaisen yhteistyön vahvistaminen*.

Samaan aikaan jatketaan terveysalan pohjoismaisia yhteistyötoimia, jotka perustuvat Bo Könbergin strategiaselvitykseen *Terveysalan pohjoismainen yhteistyö tulevaisuudessa* (2014). Toimien tehoa aiotaan arvioida tavoitteena varmistaa terveysalan tulevien päätösten ajankohtaisuus nykyisiin haasteisiin vastaamiseksi. Terveysalan pohjoismaista yhteistyötä on tarkoitus vahvistaa universaalien eli kaikkien vapaasti ja yhtäläisesti ulottuvilla olevien terveydenhuoltojärjestelmien ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Tavoitteena on myös tarkastella pohjoismaalaisten terveyden eriarvoisuutta.

Valiokunnan näkemykset

Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristö esitteli valiokunnalle ehdotuksensa Pohjoismaiden sosiaali- ja terveyspolitiikan ministerineuvoston yhteistyöohjelmaksi 2022–2024.

Esittelyn jälkeen käydyssä keskustelussa valiokunta tiedusteli sihteeristöltä, onko joidakin alueita jouduttu jättämään yhteistyöohjelman ulkopuolelle pandemian seurauksena. Valiokunnalle kerrottiin, ettei näin ollut. Sen sijaan ohjelmaan sisältyy Könbergin raportin pohjalta toteutettujen toimien tulosten läpikäynti, jonka tarkoituksena on arvioida uudelleen painopistealueiden priorisointia. Alan tavoitteelliset toimet kytkeytyvät Pohjoismaiden ministerineuvoston visioon 2030, mikä asettaa niille tietyt rajat.

Valiokunta korosti antibioottiresistenssin vastaisen työn priorisoinnin tärkeyttä sekä Pohjoismaiden neuvostossa että Pohjoismaiden ministerineuvostossa niin nykytilanteen kuin tulevankin kehityksen kannalta.

Valiokunta toi esiin pandemiasta saatuja oppeja fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin yhteydestä. Pohjoismaiden ministerineuvosto on käynnistänyt aiheesta kaksi hanketta, joiden toteuttamisesta vastaa Pohjoismainen hyvinvointikeskus. Toisessa hankkeessa tarkastellaan koulujen sekä lasten ja nuorten harrastustoiminnan sulkemisen seurauksia ja toisessa pandemian aiheuttamaa yksinäisyyttä ja eristäytymistä etenkin vanhusten näkökulmasta.

Valiokunta odottaa edelleen asiasta 16/2019/välfärd D 2019 käytävää poliittista dialogia, joka oli tarkoitus toteuttaa syksyllä 2021. Asia on nyt Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2022 puheenjohtajamaan Norjan käsiteltävänä.

Pohjolassa 7. helmikuuta 2022

Abbas Razvi (RV)
Angelika Bengtsson (SD)
Atte Kaleva (kok.)
Cassandra Sundin (SD)
Eva Lindh (S)
Guðmundur Ingi Kristinsson (Flf)
Jenni Pitko (vihr.)
Kathy Lie (SV)

Kjerstin Wøyen Funderud (Sp)
Maria Strömkvist (S)
Per-Arne Håkansson (S)
Tobias Drevland Lund (R)
Tone Wilhelmsen Trøen (H)
Truls Vasvik (A)
Wille Valve (MSÅ)